

C. S. Lieber, J. P. Pignon:

Ethanol and dyslipoproteinemias-etanol i dyslipoproteinemie
Rozdział w książce: Human Plasma Lipoproteins wyd. J. C. Fruchart, J. Shepherd 1989 Walter de Gruyter str 246-280.

rec. Hanna Wehr

Praca jest rozszerzeniem artykułów poglądowych pochodzących z tego samego ośrodka - Alcohol Research Center, Bronx VA Administration Medical Center (E. Baraona, C. S. Lieber "Effects of ethanol on lipid metabolism" 1979 J. Lip. Res. 20. 289-315 i E. Baraona "Ethanol and lipid metabolism" 1985 Alcohol related diseases in Gastroenterology Ed. H. K. Seitz, B. Kommerell Springer Verlag Berlin-Heidelberg str. 65-95.

Podobnie jak w poprzednich pracach omówiono mechanizm, jakim utlenianie alkoholu wpływa na inne szlaki metaboliczne przede wszystkim na metabolizm lipidów. Rozważane są różne możliwości mogące doprowadzić do obserwowanego po spożyciu alkoholu gromadzenia tłuszczu w wątrobie i wynikającego stąd uszkodzenia wątroby. Te same lub podobne mechanizmy doprowadzają najprawdopodobniej do poalkoholowych schorzeń innych narządów jak zapalenie trzustki, kardiomiopatia, anemia hemolityczna. W wątrobie szczególną rolę odgrywa mikrosomalny szlak utleniania alkoholu (MEOS), który jest indukowany przez alkohol. Wzrost jego aktywności powoduje m.in. zwiększoną peroksydację lipidów.

Przedstawiono wpływ jednorazowej dawki alkoholu i przewlekłego jego spożywania na lipidy błon komórkowych.

Konsekwencją nadmiernego gromadzenia tłuszczu w wątrobie jest wzmoczona produkcja i wydzielania lipoprotein co objawia się wzrostem ich poziomu w osoczu czyli hiperlipoproteinemią. Wy-

stępują często zmiany składu lipoprotein czyli dyslipoproteinemia. W powstawaniu hiper- i dyslipoproteinemii odgrywają ważną rolę czynniki pokarmowe, istniejące uszkodzenie wątroby oraz genetycznie uwarunkowane błędy w metabolizmie lipoprotein.

Omówiono również szczegółowo kontrowersyjne zagadnienie wpływu spożywania skoholu na rozwój miażdżycy naczyń wieńcowych i jego możliwego związku ze zmianami w zakresie lipoprotein.

Skomplikowany i wielokierunkowy wpływ alkoholu etylowego na metabolizm lipidów przedstawiony jest bardzo przejrzyście. Z 346 pozycji piśmiennictwa większość pochodzi z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych - do roku 1987.

W sumie praca stanowi bardzo dobre źródło informacji o zaburzeniach metabolizmu lipidów pod wpływem ostrego i przewlekłego spożywania alkoholu u ludzi oraz u zwierząt doświadczalnych używanych najczęściej w badaniach nad działaniem alkoholu.